SAVATLI GÜMÜŞ İŞLEMECİLİĞİ PARLAMAYA BAŞLADI

Savat üretimini artırmak için Van Ticaret Borsası, Avrupa Birliği'nden destek alarak eğitim çalışmaları başlattı.

BİR DÖNEM VAN'I DÜNYAYA TANITAN ANCAK ZAMAN İÇİNDE YOK OLMAYA YÜZ TUTAN SAVATLI GÜMÜŞ İŞLEMECİLİĞİNİ YENİDEN CANLANDIRMAK İÇİN VAN TİCARET BORSASI, MEKSA VAKFI ILE BİRLİKTE EĞİTİM ATÖLYESİ KURDU

Romalılar'dan günümüze kadar gelmiş bir süsleme sanatı olan savat, Van'da yeniden hayat buluyor. Gümüş işlemeciliğinin bir türü olan savat, bölgede "sevad" diye de anılıyor ve kökünün Urartular'a kadar uzandığı tahmin ediliyor. 1915 öncesi Van'da 120 savat işleme atölyesinin olduğu ve yörenin bu konuda ün saldığı dikkate alınarak, savat işlemeciliğinin yeniden canlandırılması amacıyla Van Ticaret Borsası tarafından hazırlanan proje mevyelerini vermeye başladı. Daha eğitim çalışmaları sırasında bile birbirinden güzel, zarif savatlı muskalıklar, hamayiler, gerdanlıklar, saç tokaları, saç bağları, tepelikler, bilezikler, yüzükler ve kemerler, projenin önemini ortaya koydu.

PROJE UYGULANMAYA BAŞLANDI

Bir dönem Van'ı dünyaya tanıtan, ancak zaman içinde yok olmaya yüz tutan savatlı gümüş işlemeciliğinin yaşatılması amacıyla Van Ticaret Borsası ile MEKSA Vakfi Van Hizmet Meslekleri Eğitim Merkezi önce, "Gümüş İşlemeciliği Eğitim Atölyesi" projesi hazırlayarak, AB Merkezi Finans ve İhale Birimi Aktif İş Gücü Programları Projesi Yeni Fırsatlar Programı'na sundu. Teklifin kabul edilmesi üzerine, 21 Aralık 2004 tarihinde sözleşme imzalanarak projeye başlandı.

Van Ticaret Borsası Başkanı Feridun Irak, projenin toplam bedelinin 131 bin 533 avro olduğunu, bunun yüzde 90'ının Avrupa Birliği fonlarından, yüzde 10'unun ise Van Ticaret Borsası tarafından karşılandığını söylüyor. Irak, "Proje ile tam donanımlı bir gümüş işlemeciliği eğitim atölyesi oluşturulması ve İşkur'a kayıtlı lise mezunu 20 işsiz gencin, verilecek teorik ve pratik eğitimler sonucunda kalfalık belgesi alarak mezun edilmeleri öngörüldü" diyor. Hatta teorik eğitimleri başarıyla tamamlayan gençlere uygulama eğitimine başladıklarında, eğitim aldıkları gün başına 8 avro ücret bile ödendi. Geçmişte atölyelerin herbirinde beşer kişinin çalıştığı düşünülürse bu proje bölgede çok ciddi istihdam kaynağı olmaya da aday. Zira Van, yüzyıllardır dünyada gümüş işlemeciliği konusunda haklı bir üne sahip bulunuyor. Bütün saraylarda, hanlarda ve zenginlerin evlerinde bulunan savatlı gümüş süs eşyaları ile erkeklerin kullandıkları tütün tabakaları ve enfiyelikler Van'da üretiliyordu. Hatta savatlı gümüş işlemeciliğinin çok iyi yapılmasından dolayı "Van" damgalı gümüş ve takı fiyatlarının diğer bölgelerde üretilenlere oranla üç kat daha fazla olduğu bile iddia ediliyor.

Gümüş işlemeciliğinde savattan başka süsleme sanatları da bulunuyor. Gümüşün tel haline getirilip telden motifler oluşturulan telkari, küçük topçuklar haline getirilerek süslenme olan güher, içeriden dışarıya doğru rölyef şeklinde motif oluşturulma sanatı katma ve renklendirilmesi demek olan mine, bu süsleme sanatlarından bazıları.

Van Ticaret Borsası ile MEKSA Vakfı Van Hizmet Meslekleri Eğitim Merkezi'nin "Gümüş İşlemeciliği Eğitim Atölyesi" sayesinde lise mezunu işsiz gençler maharet kazanarak, birbirinden şık objeler üretiyorlar.

Savatlı gümüş takılar, güzelliğin, zerafetin, şıklığın ve gücün simgesi kabul ediliyor.